

[Holstein.]

Hjælp; men 10 Tdr. Land er for meget for den sløje Mand, og det er for lidt for en første Rangs Arbejder.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Bording har Ordet for en kort Bemærkning.

Bording: Til det ærede Medlem Hr. Holsteins sidste Udtalelser vil jeg gerne sige, at enhver, der har arbejdet i Landbrug paa 20 Tdr. Land, vil erkende, at naar det er god Jord, er det alt for meget for en Familie selv at overkomme. Det er fuldkommen umuligt, hvis en saadan Ejendom skal drives moderne.

Det ærede Medlem Hr. Thorhauge har i Gaar fundet Anledning til at fremdrage nogle Udtalelser af mig ved et Møde i Aalborg, hvor jeg har tilraadet Husmændene at forlange, for at der skal komme Gang i Udstykningen, at der ikke alene stilles Jord og Bygninger til Raadighed for den ubemlede Ungdom, men at der ogsaa fra Statens Side i visse Tilfælde gives dem Etableringslaan paa 1000 à 1500 Kr., thi ellers vil man udelukke de fattigste Landarbejdere og det fattigste Tyende, og det er det, der er Hovedaarsagen til, at vi i Øjeblikket har for ringe en Udstykning. Disse mine Bemærkninger har givet det ærede Medlem Hr. Thorhauge Anledning til at slutte med at sige, at hvis vi skal gaa den Vej, vil det betyde, at vi lader Folk flytte gratis ind paa disse Brug og yderligere giver dem 1500 Kr.

Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem Hr. Thorhauge, om han endnu ikke har opdaget, at der til Husmandsbrug ogsaa hører Besætning og Inventar og Maskiner, for har han ikke opdaget det endnu, saa tror jeg, det er paa høje Tid. Han maa dog vide, at man flytter ikke gratis ind i Bruget, fordi man faar de Penge, der medgaar til Jord og Bygninger, hvis der skal holdes Besætning og anskaffes Inventar til Ejendommen. Derfor tror jeg, det er paa høje Tid, at en Amtskommissionsformand sætter sig i alt Fald saa meget ind i det, at han er klar over, at et almindeligt Husmandsbrug ikke drives som kvægøst Landbrug.

Rahbek: Det ærede Medlem Hr. Ulrich, som jeg for øvrigt er enig med i en hel Del af de Betragtninger, han fremsatte i Gaar, udtalte, at hele Statens Udstykning, og da særlig naturligvis Kolonierne, havde virket afskrækkende, naar de unge havde set, hvordan det var gaaet deres Kammerater. Deri kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem. Selvfølgelig er der nogle Statshusmænd, der er gaaet i Stykker, men

det er jo kun en Skæbne, de maa dele med saa mange andre Ejendomsbesiddere i disse Tider. Jeg kender ogsaa uheldige Eksempler paa dyre og daarlige Brug, særlig Brug, som er oprettet tidligere, men jeg tror absolut ikke, det er Normalen. Min Erfaring er i alt Fald den, at naar Ansøgerne virkelig er kvalificerede og i Besiddelse af den Kapital, som kræves, klarer de sig i Almindelighed og klarer sig bedre end de, der har maattet skaffe sig Brug uden Hjælp af offentlige Midler.

Det er min Erfaring, at de Brug, der er oprettet særlig i de senere Aar, i Virkeligheden er, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde, gode Brug. Jeg husker, at vi for en 2—3 Aar siden var ude at se paa Husmandsbrug forskellige Steder — det ærede Medlem Hr. Ulrich var jo med —, og jeg synes, at vi saa mange ganske fortrinlige Brug. Derfor syntes jeg heller ikke, at de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Ulrich fremsatte desangaaende, skulde staa uimodsiget.

Det ærede Medlem Hr. Olufson mente, at jeg ikke havde læst Loven rigtigt. Men hvad jeg har læst sidst, er en Skrivelse, som er udsendt af Statens Jordlovsudvalg i 1927, og deri staar udtrykkelig, at til Opførelse af Bygninger til nye Husmandsbrug — det er altsaa efter 4. Oktober-Loven — tilstaaes Køberens et Laan af Statskassen, svarende til $\frac{9}{10}$ af Omkostningerne. Det er en Vejledning, som er udsendt af Statens Jordlovsudvalg, hvoraf det ærede Medlem, som bekendt, er Medlem, saa hvis jeg har læst det forkert, har jeg i hvert Fald handlet i god Tro. Derfor tror jeg at have Ret til, indtil jeg har faaet at vide, at det er forkert, at gaa ud fra, at der i Øjeblikket kun gives de $\frac{9}{10}$ til Opførelse af Bygninger. Det ærede Medlem foreslaar $\frac{10}{10}$ og derudover yderligere $\frac{1}{10}$, altsaa, som jeg sagde i Gaar, $\frac{11}{10}$ af Vurderingssummen. Jeg tror nok, der vil blive Rift om det Etableringslaan.

Thorhauge: Det ærede Medlem Hr. Hækkerup mente, at det var siden Valget i 1926, der var kommet til at blæse en mere reaktionær Vind indenfor Venstre overfor Udstykningen. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem hentyder til, for vort Partis Stilling overfor Udstykningen er den samme, som den har været hele Tiden: at man skulde gaa fremad, men ikke hurtigere, end at de, der fik Brugene, kunde eksistere ved dem. Det er det, vi stadig har krævet i vor Lovgivning. Men jeg kunde næsten fristes til at spørge, om det er efter Valget i 1926, der er begyndt